

פסחים לט: (משנה) עד מ: (משנה)

ביאורי מושגים

לתיתה - שריית שעורים/חיטים במים כדי להסיר מהם את התבן והעפר הדבוק בהם וכדי להקל את קילוף הקליפה מהם.

משנה

דברים שאסור לעשות מחשש שיחמיצו:

- לשרות מורסן לתרנגולים. (אבל מותר לחלוט ברותחים)
- לשרות מורסן כדי לשפשף את הגוף במרחץ. (אבל מורסן יבש מותר לשפשף על הגוף במרחץ)
- ללעוס חיטין כדי להניח על מכה שבגוף.

דברים נוספים שאסור לעשות מחשש שיחמיצו:

- לעבות את התבשיל ע"י קמח של שעורים קלויים. (שמא לא נקלו כראוי ויחמיצו את התבשיל)
- לבשל ברותחים 2 גרעיני חיטין ביחד. (שמא יצמדו הגרעינים זה לזה ולא תבוא שם רתיחת המים ואז יבואו ליד חימוץ)

דברים שאינם באים לידי חימוץ:

- דבר אפוי (אפילו אם כעת יבשלו).
- חלוט שחלטו ברותחין.
- קמח שנופל לתוכו טיפה אחר טיפה ללא הפוגה.
- מאכל קמח ("ותיקא") שעשאו עם שֶׁמֶן ומלח. (שהרי מי פירות לא מחמיצים)

ואם עשאו עם מֵיִם ומלח מחמיץ.

טעמו של רבא:

מי פירות אין מחמיצין.

טעמו של אביי:

בתחילה: אביי חשש שמים ייצאו משיבולת אחת ויחמיצו את השניה.

למסקנה: יציאת מים בדרך נפילתם לא מחמיצה.

האם מותר לקלות 2 שיבולים ביחד?

רבא: כן.

אביי: בתחילה: לא.
למסקנה: כן.

ברייתא

לתיתת חיטים (שקשות משעורים): רבה: בעל נפש לא ילתות.

אמוראים אחרים: מותר.

לתיתת חיטים (שקשות משעורים) בפסח:

לכתחילה: אסור

בדיעבד: נתבקעו - אסורות.
לא נתבקעו - מותרות.

ר' יוסי: אם רואה שנופחות - שריה בחומץ יכולה למנוע את החמצתם.

שמואל: אין הלכה כר' יוסי.

האמוראים נחלקו האם אסורות רק כשנתבקעו ממש או אף כשקרובות להתבקע.

והברייתא שלעיל חידשה שאפילו שעורים (שהם חלקות ולא נכנסים בהן מים) אסור ללתות.

אם לא היה מצוה בלתיתה אזי לא מובנת דרישת התורה "ושמרתם את המצות".

לתיתה לשיטת רבא

דעתו הראשונה: אסור ללתות.

דעתו השניה: מותר ללתות.

דעתו השלישית: מצוה ללתות.

חטים שטבעו בנהר לפני פסח והחמיצו

ימכור בכמויות קטנות לאנשים מישראל,
כדי שיסיימו לאכול זאת לפני פסח.

לא ימכור לגוי, מחשש שישראל יקנה ממנו (שהרי לא ניכר חימוצם)

ברייתא

התנאים נחלקו מתי החומץ מונע את החימוץ

כיצד מותר לתת קמח לתוך תבשיל בפסח?

ת"ק: יש לתת הקמח לפני החומץ.

י"א: אפשר גם לתת את הקמח לאחר החומץ.

זו היא דעת ר' יהודה שסובר כך בנוגע להלכות בישול בשבת.

לדעת ר' יוסי חומץ ימנע את החמצת הקמח רק כשהחומץ לבדו ולא
כאשר הוא מעורב בתבשיל.

להלכה אסר עולא בכל מקרה (כדי להרחיק
מעבירה).

זהו הסבר תוס'. וראה מהרש"א, רש"ל, רש"ש.

האם מותר לעבות את התבשיל בקמח של עדשים?

רב פפי (ורבא בלשון 2): כן.

רבא (בלשון 1): אסור במקומות שיש עבדים שעלולים לזלזל.